Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny do podręcznika *Między nami* dla klasy 8 wraz z lekturami

I półrocze

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
U ŹRÓDEŁ FILOZOFII					
Temat 1. ***Czy lubisz filozofować?*** ***Wstęp do filozofii.*** ***s. 7***	* analizuje treść komiksu * wypowiada się na zadany temat * redaguje krótki tekst o końcu wakacji, stosując podane wyrazy	* omawia użycie wyrazów w podanym kontekście * wypowiada się na temat fragmentów dzieł sztuki umieszczonych na marginesie	* wypowiada się na temat filozofowania, snucia refleksji, bujania w obłokach itp. * komentuje opowiedziany żart	* ocenia zachowanie bohaterki po przeczytanym fragmencie książki pt. „Żuk w pudełku”	
Temat 2. ***Co to jest filozofia?*** ***s. 8***	* pisze kilka zdań na temat tego, co jest w życiu najważniejsze * omawia treść przeczytanego tekstu	* zapisuje najważniejsze pytania, na które odpowiada filozofia * wymienia przykłady mitów	* tworzy hasło encyklopedyczne * podaje cechy filozofa * wypowiada się na temat komiksu	* przygotowuje projekt memu o charakterze filozoficznym	
Temat 3. i 4. ***Charakterystyka osoby mówiącej w utworze Wisławy Szymborskiej*** ***„W zatrzęsieniu”.*** ***s. 12***	* omawia treść wiersza * wybiera ilustracje pasujące do charakteru i sposobu bycia; uzasadnia wybór * tworzy piktogram do wybranej strofy	* wymienia pytania, zadawane przez podmiot liryczny * gromadzi informacje o osobie mówiącej * wypowiada się pisemnie na temat wybranej tezy, podając argumenty	* analizuje i interpretuje tekst poetycki * omawia postawę życiową podmiotu lirycznego * rozpoznaje odmianę liryki	* prezentuje pomysł na film animowany inspirowany wierszem * tworzy rozprawkę zainspirowaną wierszem	
Temat 5. ***Czym jest kolokwializm?*** ***s. 16***	* omawia znaczenie kolokwializmu; podaje kilka przykładów * odróżnia kolokwializm od	* zastępuje kolokwializm odpowiednikiem z języka literackiego * rozumie, na czym polega	* zmienia treść wypowiedzi w celu usunięcia kolokwializmów * wskazuje w wierszu	* ocenia zjawisko powszechnego używania kolokwializmów w mediach	

	innych wypowiedzi	grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach	kolokwializmy; ma świadomość ich roli jako środka stylistycznego * rozpoznaje błędy językowe	* analizuje wypowiedź bohatera bajki – króla Juliana; w wypowiedzi wyszukuje kolokwializmy i błędy językowe
Temat 6. i 7. ***Poznajemy poglądy Sokratesa.*** ***s. 19***	* omawia treść przeczytanych informacji * porządkuje punkty planu wypowiedzi Sokratesa	* na podstawie zgromadzonych informacji przygotowuje notatkę graficzną * wyjaśnia znaczenie znanego powiedzenia Sokratesa * redaguje treść przemówienia	* podaje powody oskarżenia filozofa i wyraża swoją opinię * analizuje sposób obrony Sokratesa * zna zasady obowiązujące w tworzeniu tekstów o charakterze retorycznym	* redaguje akt oskarżenia Sokratesa * konfrontuje poglądy filozofa ze współczesną rzeczywistością
Temat 8. i 9. ***Jak się wypowiadać publicznie?*** ***s. 22***	* zna zasady obowiązujące podczas wystąpień publicznych * wypowiada się na forum klasy	* wskazuje w tekście elementy wystąpienia publicznego * podaje cechy dobrego mówcy	* przygotowuje tekst na zaproponowany temat i wygłasza go na forum klasy	* obiektywnie ocenia wystąpienia kolegów
Temat 10. ***Gorzka refleksja o życiu w utworze Metrodorosa.*** ***s. 24***	* omawia znaczenie słowa: medytacja * przedstawia treść wiersza * wie, czym jest puenta	* wypowiada się na temat rozważań podmiotu lirycznego, podając odpowiednie cytaty * dopasowuje dzieło malarskie do wiersza	* podaje argumenty uzasadniające tytuł wiersza * tworzy dalszy ciąg wiersza zgodny z inną postawą wobec świata i życia	* tworzy dla rodziców kodeks sprzyjający osiągnięciu spokoju i równowagi w życiu
Temat 11. ***Redagujemy opis rzeźby „Myśliciel”*** ***s. 25***	* przedstawia wrażenia związane z rzeźbą * zapisuje kilka pytań * odtwarza pozę, gesty myśliciela i innych wymyślonych rzeźb	* zna zasady redagowania opisu * opisuje dzieło sztuki * podaje informacje na temat rzeźby	* formułuje ocenę dzieła * proponuje miejsce w Polsce, gdzie można by postawić replikę dzieła i uzasadnia wybór	* redaguje opowiadanie z elementami opisu rzeźby Kaliope
Temat 12. ***Powtórzenie wiadomości ze składni.*** ***s. 27***	* dokonuje podziału wypowiedzeń * rozpoznaje zdanie pojedyncze, złożone	* określa rodzaj wypowiedzeń w tekście * redaguje wypowiedzenia z podanymi wyrazami	* przekształca wypowiedzenia * udziela odpowiedzi na pytania, używając różnych	* przygotowuje dla rówieśników konkurs pt. „Zgadnij, co to za wypowiedzenie?”

	* wskazuje równoważnik zdania		wypowiedzeń	
Temat 13. ***Co na temat szczęścia myślą bohaterki powieści Barbary Kosmowskiej?*** ***s. 28***	* zapisuje skojarzenia ze słowem: szczęście * wypowiada się na temat tego, czym dla niego jest szczęście * z wycinków gazet tworzy kolaż „Szczęście” * omawia treść tekstu	* ustala brzmienie przysłów, wyjaśnia ich znaczenie * gromadzi informacje na temat głównej bohaterki tekstu	* omawia, czym jest szczęście dla bohaterek opowiadania	* redaguje kartkę z pamiętnika, zainspirowaną cytatem z tekstu
Temat 14. i 15. Przećwicz przed egzaminem – ćwiczenia sprawdzające. ***s. 31***	* omawia treść wiersza * wskazuje podmiot liryczny; wymienia czasowniki, które go wskazują * określa rodzaj literacki * omawia tekst zagadki Sfinksa	* analizuje znaczenie czasownika w połączeniu z innymi zwrotami * nazywa uczucia towarzyszące poznawaniu człowieka * uzupełnia tabelę częściami mowy, informującymi o zachowaniach podmiotu lirycznego w różnych porach dnia	* podaje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy * układa zdania różnego typu z utworzonymi związkami * nazywa zjawiska fonetyczne	* charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu, wykorzystując wnioski z poprzednich zadań
Temat 16. ***Świat dorosłych i dzieci przedstawiony we fragmencie „Małego Księcia”.*** ***s. 34***	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * rozpoznaje narratora	* opisuje świat przedstawiony przez narratora * porównuje świat dzieci i dorosłych, odnosząc się do przeczytanego fragmentu	* redaguje dalszą część rozmowy bohaterów, w której Mały Książę rozwija wypowiedzianą myśl	* wymienia cechy łączące świat dorosłych ze światem dzieci
Temat 17. ***Jak osiągnąć szczęście? Wskazówki Seneki.*** ***s. 38***	* omawia treść definicji i przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z tekstem * wyjaśnia znaczenie wyrażenia: złoty środek	* układa zdania z wyrażeniem, nawiązując do tekstu * proponuje zachowania sprzyjające osiągnięciu szczęścia we współczesnym świecie	* tworzy tekst informujący, czym dla współczesnego nastolatka jest szczęście * wskazuje sytuacje prezentujące stoicką postawę wobec życia	* porównuje poglądy Seneki na temat szczęścia ze swoimi * redaguje opowiadanie pt. „Stoik” z akcją rozgrywają się we współczesnym świecie
Temat 18.	* omawia treść utworu	* dopasowuje przysłowia do	* wypisuje z tekstu cytaty,	* porównuje utwór Jana

Stoickie rady renesansowego poety – „Pieśń IX" Jana Kochanowskiego. ***s. 40*** **[lektura usunięta z podstawy programowej]**	* wypowiada się na temat budowy tekstu, posługując się terminami: wers, strofa, rym	treści pieśni i wyjaśnia wybór * rozpoznaje lirykę zwrotu do adresata * redaguje notatkę na temat utworu	które mogłyby być sentencjami; wyjaśnia ich znaczenie i proponuje odpowiedni tag * podaje argumenty na to, że podmiot liryczny prezentuje stoicką postawę wobec życia	Kochanowskiego z innymi tekstami przygotowanymi przez nauczyciela
Temat 19., 20. i 21. ***Redagujemy CV.*** ***Jak napisać list motywacyjny?*** ***s. 42***	* zna zasady tworzenia użytkowych form wypowiedzi * pisze wybrany tekst * wyszukuje w tekście informacje potrzebne do napisania CV i listu motywacyjnego w imieniu Jana Kochanowskiego	* tworzy CV i list motywacyjny * analizuje zamieszczone w podręczniku przykłady	* w dowolnym edytorze tekstu pisze list motywacyjny	* w imieniu wybranego poety/ pisarza/ bohatera literackiego pisze CV i list motywacyjny
Temat 22. ***Szczęśliwe życie według Epikura.*** ***s. 46***	* omawia treść przeczytanego tekstu * wyszukuje odpowiednie informacje * opisuje płaskorzeźbę	* nadaje tytuły akapitom * zgodnie z poleceniem analizuje poszczególne akapity	* formułuje ocenę wybranej wskazówki Epikura	* porównuje filozofię stoików i epikurejczyków; wyraża swoją ocenę
Temat 23. ***Refleksje na temat ludzkiego losu we fraszkach Jana Kochanowskiego.*** ***s. 49***	* przedstawia treść przeczytanych fraszek * wskazuje temat utworu * ustala zdania zgodne z treścią * wyjaśnia znaczenie archaizmów	* omawia funkcje elementów konstrukcyjnych, w tym puenty * rozpoznaje cechy gatunkowe fraszki * tworzy post graficzny dla mediów społecznościowych zawierający radę życiową stoików	* na osi czasu przedstawia wydarzenia z życia podmiotu lirycznego, wskazując te, które mają charakter autobiograficzny * z fragmentów układa życiowe rady stoików i epikurejczyków	* przygotowuje ulotkę reklamową promującą miejsce „Pod lipą" * dostrzega związek między fraszkami a omawianymi zagadnieniami filozoficznymi
Temat 24. ***Jak czerpać radość z każdej chwili w myśl „Pieśni XX" Jana***	* omawia treść utworu * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * wyjaśnia znaczenie	* udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * charakteryzuje podmiot liryczny	* wskazuje fragmenty pieśni, będące sentencjami, i określa ich związek ze znanymi postawami	* konfrontuje tematykę pieśni z innymi znanymi utworami * pisze „receptę dla chcących czerpać radość z życia"

Kochanowskiego? ***s. 51*** **[lektura usunięta z podstawy programowej]**	archaizmów	* zapisuje rady udzielane przez podmiot liryczny	filozoficznymi	
Temat 25. ***Powtórzenie wiadomości o zdaniach złożonych współrzędnie.*** ***s. 53***	* rozpoznaje rodzaje zdań * wskazuje części zdania * zna zasadę interpunkcyjną	* dostrzega różnicę między zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie * rysuje wykresy łatwiejszych zdań	* określa typy zdań złożonych współrzędnie * rysuje wykresy zdań * tworzy zakładkę do książki zawierającą najważniejsze informacje dotyczące poznanych typów zdań	* do komiksu tworzy zdania złożone różnego typu i rysuje ich wykresy
Temat 26. i 27. ***Co potrafię przed egzaminem?*** ***s. 56***	* omawia treść wiersza * identyfikuje rodzaj literacki * wypowiada się na temat osoby mówiącej w wierszu * rozpoznaje rodzaje zdań	* za pomocą rzeczowników opisuje stan, którego doświadcza podmiot liryczny * objaśnia związek tytułu z treścią wiersza * redaguje kartkę z pamiętnika * rozpoznaje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo	* wypowiada się na temat elementów opisu krajobrazu * temat wiersza odnosi do zasad filozofii epikurejskiej * tworzy różne formy czasownika * zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni „nie”	* redaguje opis sytuacji * wymienia polskich laureatów Literackiej Nagrody Nobla
Temat 28. i 29. ***Tekst literacki i jego adaptacja filmowa na przykładzie „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza.*** ***s. 58***	* omawia fragment tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego	* rozumie, czym jest adaptacja * opisuje wystrój domu, przebieg uczty, atmosferę i zachowanie gospodarza	* wyodrębnia elementy dzieła filmowego * wypowiada się na temat adaptacji powieści * dostrzega zabiegi adaptacyjne zastosowane w obejrzanym fragmencie	* tworzy fikcyjny profil społecznościowy Petroniusza * redaguje posty ukazujące epikurejski styl życia bohatera
Temat 30., 31. i 32. ***Co jest potrzebne cynikowi do szczęścia?*** ***s. 60***	* wymienia najważniejsze informacje dotyczące Diogenesa * omawia treść przeczytanych tekstów	* wymienia elementy dotyczące wszystkich utworów * rozpoznaje anegdotę	* wypowiada się na temat poglądów Diogenesa, podając odpowiednie cytaty * tworzy „receptę na szczęście”	* tworzy krzyżówkę, w której hasłem będzie słowo: cynik
Temat 33.	* opisuje obraz i nazywa jego	* interpretuje obraz	* odczytuje wspólny sens	* uwspółcześnia anegdotę o

Obraz „Diogenes szukający uczciwego człowieka" ilustracją dnia z życia filozofa. ***s. 63***	rodzaj	* wypowiada się na temat zachowania młodzieńca (autoportretu artysty)	fraszki i anegdoty o Diogenesie	Diogenesie * redaguje opowiadanie o pobycie Diogenesa we współczesnym świecie
Temat 34. ***Kim jest współczesny cynik?*** ***s. 64***	* podaje skojarzenia do słowa: cynik * omawia definicję słownikową * opowiada treść komiksu	* układa zdania ze słowami: cynik, cynizm w różnych znaczeniach * ocenia zachowanie bohatera	* ocenia funkcję komizmu * wyjaśnia znaczenie aforyzmów i łączy je ze znaczeniami słów: cynik, cynizm	* podaje przykłady bohaterów literackich lub filmowych, którzy przejawiają cyniczne zachowania
Temat 35. ***Utrwalamy wiadomości na temat zdania podrzędnie złożonego.*** ***s. 65***	* rozpoznaje rodzaje zdań * wskazuje części zdania * zna zasadę interpunkcyjną	* dostrzega różnicę między zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie * rysuje wykresy łatwiejszych zdań podrzędnie złożonych	* określa typy zdań złożonych podrzędnie * rysuje wykresy zdań * tworzy zakładkę do książki zawierającą najważniejsze informacje dotyczące typów zdań	* przekształca zdania pojedyncze w podrzędnie złożone * poprawia błędy w zdaniach
Temat 36. ***Życie ascety przykładem walki człowieka o doskonałość.*** ***s. 68***	* omawia treść tekstu popularnonaukowego * podaje w punktach najważniejsze wydarzenia z życia świętego	* wymienia cechy literatury popularnonaukowej * uzupełnia informacje dotyczące tekstu * wymienia cechy legendy	* opisuje obraz, opowiadając przedstawioną historię * podaje powód umieszczenia na obrazie centaura	* wyjaśnia symboliczne znaczenie spotkania świętych * dostrzega różnicę między ascezą a konsumpcjonizmem * próbuje znaleźć równowagę między dwoma postawami
Temat 37. ***Troska o naturę – święty Franciszek patronem ekologów.*** ***s. 71***	* wyszukuje najważniejsze informacje w biogramie świętego * opisuje obraz, wymieniając wydarzenia z życia świętego * omawia wybraną zasadę z Dekalogu św. Franciszka	* wymienia zasady dotyczące tworzenia apelu * na podstawie Dekalogu tworzy tekst zawierający najważniejsze treści nauki świętego	* wymienia cechy typowe dla sztuki średniowiecza * interpretuje symboliczną obecność ptaków w scenie głoszenia kazania	* redaguje apel do współczesnych utrzymany w duchu franciszkańskich idei * przygotowuje informacje na temat okoliczności powstania obrazu
Temat 38. ***Utrwalamy wiadomości na***	* rozpoznaje rodzaje zdań * wskazuje części zdania	* dostrzega różnicę między zdaniem podrzędnym	* określa typy zdań złożonych podrzędnie	* układa historyjkę, której mottem będzie jedno z

temat zdania podrzędnie złożonego. ***s. 73***	* z pomocą rozpoznaje zdanie podrzędne podmiotowe i orzecznikowe	podmiotowym i orzecznikowym * wyszukuje w tekście odpowiednie przykłady zdań	* rysuje wykresy zdań * na podstawie ilustracji odgaduje przysłowia i wyjaśnia ich znaczenie	przysłów, a treść będą stanowić zdania złożone podrzędnie, w tym podmiotowe i orzecznikowe
Temat 39. ***Pytania filozoficzne w wierszu Mirona Białoszewskiego pt. „wywód jestem'u"*** ***s. 75***	* układa wiersz (pocięty wcześniej na wersy); porównuje go z oryginałem * wypowiada się na temat tekstu * zapisuje w formie zdania pierwsze skojarzenia	* wskazuje cechy wiersza wolnego * ocenia pomysł poety * uzupełnia tekst odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi * wymyśla inny tytuł wiersza	* wyjaśnia tytuł wiersza * wypowiada się na temat filozoficznego charakteru tekstu * dokonuje interpretacji głosowej * analizuje warstwę językową tekstu	* wykonuje w dowolnym programie graficznym kolaż nawiązujący do wymowy wiersza
Temat 40. ***Związek filozofii i gramatyki. Analiza i interpretacja wiersza Jarosława Rymkiewicza.*** ***s. 76***	* omawia treść wiersza * wymienia pytania, które zadaje podmiot liryczny * podaje przykłady części mowy	* określa tematykę i problematykę utworu * swoimi słowami zapisuje spostrzeżenia poety * wyraża opinię na temat wiersza	* wymienia zagadnienia, które łączą język z filozofią * określa formę wypowiedzi podmiotu lirycznego, analizując zabiegi kompozycyjne	* wyjaśnia znaczenie sentencji * wypowiada się na temat relacji między regułami języka a rzeczywistością
Temat 41. ***Co ma wpływ na nasze wyobrażenia o szczęściu?*** ***s. 78***	* omawia treść przeczytanego tekstu * określa elementy świata przedstawionego	* ocenia różne rozumienie szczęścia przez bohaterki tekstu * wypowiada się na temat komentarzy narratorki	* ocenia zabiegi stosowane przez autorów reklam pokazujących ludzkie wyobrażenia o szczęściu	* wypowiada się na temat warunków kształtujących ludzkie wyobrażenie o szczęściu * redaguje wypowiedź na temat tego, co uważa za bezcenne
Temat 42. Przygotowujemy się do pisania autocharakterystyki. ***s. 81***	* w kilku zdaniach przedstawia siebie, opisuje wygląd i cechy charakteru * wie, jak napisać autocharakterystykę	* analizuje pracę autorki * redaguje autocharakterystykę * opowiada o swoich planach na przyszłość * podaje kilka zalet kolegi lub koleżanki	* pisze dialog z artystą przygotowującym karykaturę; w rozmowie uwzględnia swoje cechy i upodobania	* redaguje autocharakterystykę w formie wpisu do dziennika * porównuje się do bohatera literackiego, postaci historycznej lub osoby medialnej o podobnym sposobie bycia (cechach charakteru)

Temat 43. i 44. Omówienie utworu Woody'ego Allena „Moja Apologia". ***s. 82***	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje tekst główny i poboczny * dzieli się wrażeniami, odczuciami * rozpoznaje monolog wewnętrzny * pracuje w grupie przygotowującej adaptację teatralną utworu	* przedstawia bohaterów, czasy, omawia tytuł utworu * charakteryzuje bohatera * wyszukuje fragmenty dotyczące samooceny	* wskazuje nawiązania do filozofii * interpretuje zachowania pozostałych bohaterów	* pisze monolog wewnętrzny bohatera * pełni rolę reżysera sztuki
Temat 45. ***Jakie prawdy życiowe kryją w sobie aforyzmy?*** ***s. 88***	* rozpoznaje aforyzm * wyjaśnia znaczenie wybranych stwierdzeń * wybrany aforyzm przedstawia w postaci piktogramu	* omawia treść bajek * wskazuje aforyzmy, którymi można skomentować sens utworów * wykonuje zakładkę do książki z wybranym aforyzmem	* ustala, do których tekstów nawiązują podane aforyzmy	* wyszukuje aforyzmy w znanych pieśniach, fraszkach, bajkach
Temat 46. ***Regionalne odmiany języka.*** ***s. 90*** **[usunięte z podstawy programowej]**	* odróżnia język ogólnonarodowy od dialektu i gwary * wskazuje wyrazy gwarowe	* na podstawie tekstu wymienia cechy gwary	* wypowiada się na temat doświadczeń związanych z dialektem lub gwarą	* tłumaczy tekst z gwary podhalańskiej na język ogólnonarodowy
Temat 47. ***Jaką rolę może odegrać znajomość kontekstu filozoficznego? Omawiamy fragment „Historii filozofii po góralsku" Józefa Tischnera.*** ***s. 92***	* omawia treść wysłuchanego teksty * dzieli się wrażeniami * redaguje opis ilustracji	* opowiada historię bohatera * wskazuje nawiązanie do postaci Diogenesa * redaguje notatkę graficzną	* omawia tekst, wykorzystując kontekst filozoficzny i osiągnięty dzięki niemu efekt humorystyczny * wyszukuje w tekście informacje	* redaguje opowiadanie o przygodach innego filozofa, uwzględniając elementy humorystyczne (lub inne alternatywne zadanie z podręcznika)
Temat 48. ***Młodzieńczy marsz ku doskonałości? Zbigniew***	* na podstawie definicji podaje symboliczne znaczenie perły	* wskazuje elementy świata przedstawionego * określa temat wspomnień	* wymienia sposoby na osiągnięcie doskonałości przez bohatera	* wyjaśnia przenośny sens sentencji w kontekście utworu

Herbert „Pan Cogito a perła”. ***s. 94***	* omawia treść tekstu * nazywa wrażenia		* ocenia postać z różnych perspektyw * podaje odpowiednie cytaty	* interpretuje tytuł
Temat 49. i 50. Ćwiczenia utrwalające wiedzę i umiejętności z zakresu podstawy programowej. ***s. 95***	* przedstawia treść tekstu * określa rodzaj literacki * nazywa rodzaj narracji * układa pytania do tekstu * wypisuje z tekstu nieosobowe formy czasownika	* charakteryzuje bohatera; przedstawia jego postawę życiową * wyjaśnia, na czym polega komizm opisanej sytuacji * wyjaśnia tytuł * wskazuje odpowiednią zasadę ortograficzną	* omawia związek zachowania bohatera tekstu z poznanymi postawami filozoficznymi * tworzy rodzinę wyrazów * ocenia funkcję komizmu	* objaśnia znaczenie wyrażeń * redaguje opowiadanie wzorowane na przeczytanym tekście, uwzględniając co najmniej 6 elementów konstrukcyjnych
Temat 51. ***Powtórzenie wiadomości na temat imiesłowowego równoważnika zdania.*** ***s. 97***	* rozpoznaje imiesłowy * tworzy imiesłowowy równoważnik zdania	* wskazuje wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania * rysuje wykresy zdań	* przekształca zdania z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdania podrzędnie złożone	* dopasowuje zdania do wykresów * stosuje zasady interpunkcyjne dotyczące zdań złożonych
Temat 52. i 53. ***Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „U źródeł filozofii”.*** ***s. 99***	* rozpoznaje rodzaje literackie * podaje omówione w rozdziale przykłady utworów reprezentujące dany rodzaj * objaśnia znaczenie wybranych haseł z krzyżówki	* umieszcza na osi czasu nazwiska autorów omawianych utworów * rozpoznaje cytaty i fragmenty dzieł zawartych w tym rozdziale * podaje przykłady środków stylistycznych	* podaje informacje o autorze, czasie powstania i tematyce wybranych utworów * objaśnia znaczenia wszystkich haseł z krzyżówki	* sporządza notatkę dotyczącą omawianych utworów Jana Kochanowskiego
Temat 54. ***Co potrafię przed sprawdzianem?*** ***s. 102***	* omawia treść przeczytanego wiersza * wskazuje osobę mówiącą i temat wypowiedzi	* wypowiada się na temat ważnego elementu nadającego sens życia według osoby mówiącej * wskazuje zdania zgodne z tekstem	* zapisuje pytania filozoficzne, na które można znaleźć odpowiedź w tekście * wykonuje wykresy zdań złożonych i uzasadnia użycie przecinka	* analizuje myśli S.J. Leca, wskazuje wśród nich aforyzmy i wyjaśnia ich sens * wymienia utwory z podręcznika o podobnej wymowie
Temat 55. ***Nasz projekt.***	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone	* gromadzi materiał do przygotowania filmu niemego	* tworzy fragmenty scenariusza	* nadzoruje pracę grupy i dokonuje poprawek podczas

s. 104	zadanie	dotyczącego starożytnych filozofów, ich poglądów i dokonań		tworzenia scenariusza
WARTOŚCI I WYBORY				
Temat 56. ***Wartości i wybory. Wprowadzenie do tematyki rozdziału.*** ***s. 105***	* wypowiada się na temat tego, co jest najważniejsze w życiu * wypisuje skojarzenia ze słowem: wartość	* przedstawia w chmurze tagów najważniejsze wartości * opracowuje definicję słownikową słowa: wartość	* wypowiada się na temat motywów, wartości potrzebnych do dokonania wyboru * przypomina historię mitologicznych bohaterów	* redaguje opowiadanie dotyczące wybranej postaci mitologicznej
Temat 57. ***Zdrowie jako wartość – bajka Ignacego Krasickiego pt. „Człowiek i zdrowie”.*** ***s. 106***	* omawia treść utworu * wyraża zdanie na temat wartości zdrowia * uzupełnia notatkę dotyczącą utworu	* wyjaśnia znaczenie metafor * wymienia cechy gatunkowe bajki * omawia przesłanie utworu * przygotowuje plakat prezentujący ideę ochrony kuchni regionalnej	* formułuje zasady zdrowego stylu życia dla nastolatków * pisze współczesną bajkę zachęcającą do zdrowego stylu życia	* redaguje artykuł do gazetki dotyczący zdrowego odżywiania, lub ulotkę informacyjną na temat form aktywności, w które można się zaangażować
Temat 58. ***O co walczy bohater powieści Kazimierza Szymeczki pt. „Tetrus”?*** ***s. 107***	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego	* nazywa typ narracji * opisuje sytuację, w której znalazł się bohater, i w jaki sposób na nią reaguje	* ocenia postawę bohatera, ujawniając motywy postępowania	* prezentuje sylwetkę wybranej postaci, której niepełnosprawność nie przeszkodziła w realizacji marzeń
Temat 59. i 60. ***Piszemy artykuł do gazetki szkolnej.*** ***s. 111***	* prezentuje treść przeczytanego artykułu * ustala typ tekstu i uzasadnia wybór * przygotowuje krótki tekst do szkolnej gazetki	* wymienia cechy gatunkowe artykułu * omawia wskazówki potrzebne do napisania tekstu publicystycznego	* interpretuje tytuł artykułu w kontekście podjętej problematyki	* przygotowuje artykuł do gazetki szkolnej poświęcony tematowi akceptacji samego siebie i rozwojowi własnej osobowości
Temat 61. i 62. ***Analiza obrazów poetyckich we fragmencie utworu Wojciecha Młynarskiego pt. „Róbmy swoje”.*** ***s. 114***	* wyodrębnia i opisuje obrazy poetyckie przedstawione w piosence * wymienia cechy gatunkowe piosenki	* przedstawia informacje na temat wymienionych bohaterów i sytuacji, w których zostali ukazani * omawia budowę tekstu	* porównuje bohaterów, wykorzystując podane słownictwo * redaguje kilkuzdaniową wypowiedź dotyczącą postaw bohaterów	* wymyśla propozycje do zabawy: „Co by było, gdyby syn Noego był pesymistą?”

Temat 63. ***Co się przyczyniło do osiągnięcia porozumienia między Achillesem a Priamem?*** ***s. 116***	* omawia treść przeczytanego tekstu * opisuje obraz i płaskorzeźbę * omawia elementy świata przedstawionego	* przedstawia bohaterów i powód spotkania Priama z Achillesem * wymienia cechy charakterystyczne eposu	* wskazuje cechy eposu w omawianym fragmencie utworu * rozpoznaje środki stylistyczne w omawianym fragmencie	* przedstawia historię wojny trojańskiej * pisze recenzję filmu „Troja”
Temat 64. ***Analiza wypowiedzeń wielokrotnie złożonych.*** ***s. 121***	* rozpoznaje zdania wielokrotnie złożone * wskazuje zdanie nadrzędne i podrzędne	* dostrzega różnicę między zdaniem złożonym podrzędnie i współrzędnie a imiesłowowym równoważnikiem zdania * rysuje wykresy łatwiejszych zdań wielokrotnie złożonych	* określa typy zdań złożonych podrzędnie, współrzędnie * rysuje wykresy zdań * uzupełnia zdania tak, aby powstały zdania wielokrotnie złożone	* dopasowuje zdania do wykresów * tworzy tekst o dowolnej tematyce, wykorzystując wszystkie poznane rodzaje zdań
Temat 65. i 66. ***Redagujemy rozprawkę.*** ***s. 125***	* omawia zasady tworzenia rozprawki * pisze krótki tekst argumentacyjny	* do podanych tematów dopisuje dwa warianty wstępów oraz argumenty i kontrargumenty	* pisze rozprawkę na temat postawy wobec człowieka potrzebującego pomocy, odwołując się do przytoczonego fragmentu	* pisze rozprawkę na dowolny temat
Temat 67. ***Odpoczynek jako temat w malarstwie na przestrzeni wieków.*** ***s. 126***	* opowiada o swoim sposobie na odpoczynek * opisuje wybrany obraz * dzieli się wrażeniami związanymi z odbiorem dzieła sztuki	* wskazuje podobieństwa i różnice między dziełami sztuki	* ustala, jaki typ malarstwa prezentują analizowane obrazy * podaje inne uniwersalne tematy podejmowane w twórczości przez malarzy	* tworzy opowiadanie inspirowane obrazem
Temat 68. i 69. ***Ćwiczenia sprawdzające umiejętność pracy z tekstem.*** ***s. 129***	* omawia treść utworu * wskazuje zdania niezgodne z treścią piosenki * podaje synonimy i antonimy do zwrotu: być sobą	* określa tematykę i problematykę utworu * podaje argumenty potwierdzające słuszność wypowiedzi * cytuje fragment wskazujący na to, że rozwój jest ważną wartością dla człowieka	* porównuje utwór z piosenką Młynarskiego * wypisuje z wiersza związek frazeologiczny mający zarówno dosłowne, jak i przenośne znaczenie * wypisuje i nazywa rodzaje rymów * podaje przykłady wyrazów nieodmiennych	* pisze dedykację dla bliskiej osoby * tworzy tekst przemówienia nawiązującego do tematyki wiersza

Temat 70. ***Analiza i interpretacja wiersza Edwarda Stachury pt. „Człowiek człowiekowi”.*** ***s. 131***	* omawia treść wiersza * wypowiada się na temat budowy tekstu * wyjaśnia tytuł wiersza	* określa problematykę * analizuje utwór * nazywa zabiegi wpływające na kształt wiersza i określa ich funkcję	* analizuje neologizm, wykorzystując wiadomości ze słowotwórstwa * tworzy listę zasad lub apel do współczesnych dotyczący omawianej tematyki * interpretuje ostatnie wersy utworu	* pisze artykuł lub inny tekst publicystyczny dotyczący aktualnych problemów społecznych
Temat 71. i 72. ***Charakterystyka Holdena – bohatera powieści J.D. Salingera.*** ***s. 133***	* omawia elementy świata przedstawionego utworu * wypowiada się na temat buntu młodych ludzi (braku sensu i uzasadnionych przyczyn)	* gromadzi materiał do charakterystyki bohatera * analizuje zachowanie, słowa i myśli postaci * przygotowuje pytania do bohatera	* ocenia zachowanie postaci * pisze charakterystykę, wykorzystując zgromadzone słownictwo	* redaguje opowiadanie, uwzględniając elementy charakterystyki i opisu przeżyć
Temat 73. ***Grzeczność językowa w wypowiedziach publicznych.*** ***s. 137***	* rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach * omawia częste przykłady łamania norm językowych w wypowiedziach publicznych	* analizuje wypowiedzi bohaterów komiksu pod kątem kultury języka	* koryguje błędy językowe w komiksie * razem z kolegą przygotowuje scenkę przedstawiającą oficjalną sytuację i zachowania zgodne z zasadami grzeczności językowej	* redaguje wypowiedź na temat wolności słowa w wypowiedziach publicznych, mowy nienawiści i łamania norm grzecznościowych
II półrocze				
Temat 74. ***Cechy i funkcje reportażu.*** ***s. 139***	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje określenia, które opisują artykuł	* omawia zasady pisania reportażu * wskazuje cechy gatunkowe w przeczytanym tekście	* wypowiada się na temat funkcji przeczytanego tekstu * wypowiada się na temat publikacji dziennikarskich podejmujących ważne zagadnienia	* pisze notatkę na temat organizacji niosącej pomoc ludziom * przygotowuje reportaż lub fotoreportaż przedstawiający osoby zaangażowane w życie szkoły

Temat 75. ***Jak przebiegło pierwsze spotkanie Wiki i pana Henryka?*** ***s. 143***	* omawia treść przeczytanego tekstu * ustala kolejność zdarzeń * udziela odpowiedzi na pytania dotyczące tekstu	* streszcza przebieg spotkania bohaterów * wypowiada się na temat korzyści wynikających ze spotkania bohaterów	* bierze udział w dyskusji na temat odpowiedzialności wynikającej z przyjętych na siebie obowiązków * podaje cechy dobrego wolontariusza	* redaguje opowiadanie na temat: „Dobro powraca” lub kilkuzdaniową wypowiedź na temat umiejętności dzielenia się z innymi
Temat 76. ***„Tyle wiemy o sobie, ile nas sprawdzono” – refleksje nad heroiczną postawą bohaterki wiersza Wisławy Szymborskiej.*** ***s. 146***	* omawia treść wiersza * wskazuje fragment nawiązujący do autentycznego wydarzenia	* charakteryzuje bohaterkę liryczną wiersza * ocenia postawę kobiety * omawia budowę wiersza	* prezentuje swoje przemyślenia związane z wierszem * pisze artykuł do szkolnej gazetki na temat heroicznego czynu L. Wawrzyńskiej	* przedstawia szczegółowe informacje na temat bohaterki utworu * pisze przemówienie lub list otwarty poświęcone kandydaturze kobiety na patronkę ulicy lub instytucji
Temat 77. i 78. ***Ćwiczenia sprawdzające stopień opanowania umiejętności objętych podstawą programową.*** ***s. 147***	* przedstawia treść anegdoty * określa charakter utworu * rozpoznaje fragment lektury obowiązkowej, podaje nazwisko autora, bohaterów rozmowy	* określa rodzaj narracji * wyszukuje i nazywa środki retoryczne * opisuje wybrany kadr * odróżnia mowę zależną od niezależnej	* wypowiada się na temat ekranizacji „Quo vadis”	* opisuje wybrany kadr z zastosowaniem dwóch pojęć charakterystycznych dla sztuki filmu
Temat 79. ***Gdy inni narzucają swoją wolę... – „O doktorze Hiszpanie” Jana Kochanowskiego.*** ***s. 149***	* wyjaśnia znaczenie zwrotów * opisuje sytuację zaprezentowaną w utworze, stosując zwroty z zadania wstępnego	* ustala funkcję dialogów w utworze * wskazuje cechy gatunkowe fraszki * charakteryzuje bohaterów tekstu	* interpretuje wypowiedź bohatera * omawia funkcję komizmu w utworze * redaguje rozprawkę na jeden z tematów	* wypowiada się na temat roli grupy w życiu człowieka, wskazując pozytywne i negatywne skutki
Temat 80. ***Perswazyjna funkcja wybranych zdjęć i plakatów społecznych.*** ***s. 150***	* opisuje wybrany plakat (zdjęcie) o tematyce społecznej * wyraża opinie o pozostałych pracach	* wymienia powody sięgania po środki uzależniające * interpretuje pomysły graficzne i słowne	* wypowiada się na temat przesłania plakatów i zdjęć * dzieli się uwagami na temat funkcji, którą pełnią teksty kultury podejmujące tematykę społeczną	* redaguje notatkę interpretacyjną * wykonuje plakat o tematyce inspirowanej omawianym tematem
Temat 81. ***Poznajemy pojęcie gwary***	* wyjaśnia znaczenie pojęcia: gwara środowiskowa	* wypowiada się na temat funkcji gwary, odwołując się	* pisze dialog, w którym bohaterowie używają gwary	* przygotowuje słowniczek słów charakterystycznych dla

środowiskowej. ***s. 152*** **[usunięte z podstawy programowej]**	* wskazuje różnice między gwarą a językiem oficjalnym * podaje przykład wyrazu, który mógłby być „młodzieżowym słowem roku”	do własnych doświadczeń * wymienia kilka wyrazów typowych dla określonych w poleceniu grup społecznych	młodzieżowej (podaje odpowiedniki wyrażeń w języku ogólnonarodowym) * podaje przykład reklamy wykorzystującej gwarę środowiskową; ocenia ją i wyjaśnia funkcję użytych zwrotów	pokolenia dziadków
Temat 82. ***Piszemy relację z pożaru. Ćwiczenia w tworzeniu wypowiedzi o charakterze publicystycznym.*** ***s. 154***	* omawia treść przeczytanego tekstu * opisuje ilustrację * gromadzi informacje dotyczące opisanego wydarzenia	* pisze krótki artykuł o pożarze * wypowiada się na temat postaw bohaterów	* omawia zachowanie mężczyzny i dziewczyny, cytując odpowiednie fragmenty * formułuje wymowę utworu, interpretując ostatnie zdanie tekstu	* pisze pracę, przedstawiając swoje stanowisko na temat ryzyka związanego z udzielaniem komuś pomocy
Temat 83. ***Interpretujemy opowiadanie Sławomira Mrożka pt. „Artysta”.*** ***s. 157***	* omawia treść tekstu * udziela odpowiedzi na pytania z nim związane * pisze tekst do koguta, że warto być sobą	* przedstawia bohaterów tekstu, przypisując cechy określające ich postawę * redaguje charakterystykę koguta	* dostrzega w zachowaniu jednego z bohaterów ironię * redaguje opowiadanie inspirowane przeczytanym tekstem	* przygotowuje głosową interpretację tekstu * wchodzi w rolę wybranego bohatera i wyjaśnia powody swojego zachowania
Temat 84. i 85. ***Ćwiczenia kompozycyjne i stylistyczne –charakterystyka postaci.*** ***Piszemy charakterystykę porównawczą.*** ***s. 158***	* omawia wiadomości na temat charakterystyki porównawczej * wyszukuje w tekście potrzebne informacje	* gromadzi słownictwo dotyczące bohaterów wybranych lektur obowiązkowych lub filmów	* charakteryzuje dwóch bohaterów literackich, osoby ze świata sportu, mody, filmu itp.	* pisze pracę z elementami autocharakterystyki i charakterystyki porównawczej bohatera literackiego, filmowego
Temat 86. ***Przygotowujemy się do egzaminu – praca z tekstem.*** ***s. 161***	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje tekst główny i poboczny, uzupełnia informacje dotyczące tekstu	* opisuje sytuację, w której został przedstawiony bohater sztuki i jego zachowanie * rozpoznaje czytany utwór	* nazywa uczucia, emocje towarzyszące bohaterowi utworu, wyszukuje odpowiednie cytaty * omawia karykaturalne	* omawia uniwersalny charakter bajki * podaje tytuły innych bajek Krasickiego * porównuje zachowanie

	* nazywa formy czasowników w didaskaliach	jako bajkę * wymienia inne utwory należące do tego samego rodzaju literackiego	przedstawienie postaci * pisze dialog między bohaterem a policjantem	Araba i Harpagona oraz ich stosunek do dóbr materialnych * wymienia przykłady postaci z różnych tekstów kultury znanych ze skąpstwa lub hojności
Temat 87. ***Poetyckie rozważania na temat oceniania innych w wierszu Mariana Hemara pt. „Teoria względności”.*** ***s. 164***	* dzieli wyrazy na synonimy i antonimy * omawia treść wiersza * bierze udział w dyskusji na temat sposobów oceniania zachowania ludzi	* na podstawie tekstu wskazuje, co stanowi kryterium oceniania ludzi * omawia budowę wiersza	* rozpoznaje w tekście środki stylistyczne * wymienia i omawia zastosowane w wierszu zabiegi językowe * wyjaśnia znaczenie ostatnich strof	* wyjaśnia znaczenie tytułu wiersza
Temat 88., 89. i 90. ***Gromadzimy informacje do charakterystyki porównawczej Aliny i Balladyny.*** ***„Balladyna” Juliusza Słowackiego jako przykład utworu dramatycznego.*** ***s. 165***	* czyta fragment utworu z podziałem na role * wymienia cechy gatunkowe dramatu * opisuje ukazaną sytuację * opisuje wybrany plakat, nawiązując do treści utworu * wskazuje dialog, monolog * odgrywa rolę w inscenizacji „Balladyny”	* opisuje konflikt i sytuację, w której się ujawnia * gromadzi słownictwo opisujące bohaterki tekstu * podaje motywy postępowania Balladyny * wybiera najciekawszy afisz teatralny i uzasadnia ocenę	* dokonuje charakterystyki porównawczej postaci dramatu * omawia cechy tragedii * wyjaśnia, na czym polega tragizm w omawianym fragmencie utworu	* wymienia aktorki, które mogłyby zagrać role sióstr, i uzasadnia wybór * wchodzi w rolę i bierze udział w rozprawie sądowej Balladyny * przygotowuje tekst końcowego protokołu
Temat 91. ***Wpływ ideologii na jednostkę we fragmencie „Złodziejki książek” Markusa Zusaka.*** ***s. 177***	* omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia sytuację, w której zostali ukazani bohaterowie * opisuje zdjęcie	* gromadzi informacje na temat Hansa Juniora, uwzględniając jego poglądy i stosunek do innych osób * ocenia postępowanie bohatera	* wypowiada się na temat znaczenia ideologii dla Hansa * analizuje znaczenie wybranych cytatów	* wypowiada się w rozprawce na temat osób, sytuacji mających wpływ na kształtowanie się postaw młodych ludzi
Temat 92. i 93. ***Powtórzenie wiadomości z rozdziału „Wartości i wybory”.***	* rozpoznaje rodzaje literackie * podaje omówione w rozdziale przykłady	* umieszcza na osi czasu nazwiska autorów omawianych utworów * rozpoznaje cytaty	* podaje informacje o autorze, czasie powstania i tematyce wybranych utworów	* sporządza notatkę dotyczącą omawianych utworów Ignacego Krasickiego

s. 180	utworów reprezentujące dany rodzaj * objaśnia znaczenie wybranych haseł z krzyżówki	i fragmenty dzieł zawartych w tym rozdziale * podaje przykłady gatunków publicystycznych	* objaśnia znaczenia wszystkich haseł z krzyżówki	
Temat 94. i 95. ***Samodzielna praca z tekstem Michała Rusinka pt. „Postanowienia”*** ***s. 182***	* omawia treść tekstu * wskazuje właściwy gatunek i podaje jego cechy * rozpoznaje pytanie retoryczne * wypowiada się na temat celu podejmowania postanowień	* przedstawia budowę tekstu * określa jego charakter * rysuje wykres zdania, nazywa zdania składowe	* cytuje fragmenty, w których osoba mówiąca utożsamia się z adresatem wypowiedzi * redaguje rozprawkę na temat celu podejmowania postanowień, odwołując się do lektury i własnych doświadczeń	* poprawia błędy w zdaniach i pisze zgodnie z zasadą interpunkcyjną
Temat 96. ***Nasz projekt.*** ***s. 184***	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania reportażu na wybrany temat	* pisze reportaż w dowolnym edytorze tekstu	* nadzoruje pracę grupy i dokonuje poprawek podczas tworzenia reportażu
KONFLIKT I POJEDNANIE				
Temat 97. ***Konflikt i pojednanie. Wprowadzenie do tematyki rozdziału.*** ***s. 185***	* zapisuje skojarzenia ze słowami: zgoda, konflikt * omawia przedstawione znaki graficzne	* interpretuje myśl Mikołaja Reja * podaje sposoby na pogodzenie się * tworzy łańcuch skojarzeń ze wskazanymi wyrazami	* objaśnia metaforyczny sens tekstu * projektuje znak lub piktogram związany z omawianym tematem	* tworzy projekt reklamy społecznej, krytykującej negatywne zachowania prowadzące do konfliktu, lub propagującej poszukiwanie kompromisu (zgody) * wypowiada się na temat roli mediatora w osiągnięciu porozumienia
Temat 98. ***Poetyckie rozważania na temat wartości słowa w utworze Tadeusza Różewicza.*** ***s. 186***	* dzieli frazeologizmy na grupy zawierające pozytywne i negatywne znaczenie * układa zdania z wybranymi związkami * wykonuje ilustrację	* omawia treść wiersza * zapisuje pierwsze skojarzenia z tekstem * podaje związki frazeologiczne o podobnym znaczeniu	* zapisuje swoimi słowami tezę oraz przykłady z wiersza wypowiadane przez osobę mówiącą * wyjaśnia znaczenie metafory * podaje kontrargumenty	* podaje propozycje działań, które mogłyby odbyć się podczas Dnia Dobrego Słowa * podaje przykłady słów, które usunąłby z języka polskiego lub słów, które lubi słyszeć bądź są

	do tekstu		do stanowiska autora wiersza	inspiracją
Temat 99. ***Słowa, które warto ocalić od zapomnienia. Archaizmy i archaizacja.*** ***s. 187***	* opisuje posąg bogini * przedstawia treść wiersza * wyjaśnia niezrozumiałe słowa * omawia pojęcie archaizmu	* wyszukuje archaizmy w tekście i innych utworach *tworzy krótki dialog z wybranymi archaizmami	* uwspółcześnia treść utworu * pisze monolog Zgody skierowany do konkretnego adresata	* przygotowuje zestaw zagadek z archaizmami, które przedstawi rówieśnikom
Temat 100. ***Treść i zakres znaczeniowy wyrazów.*** ***s. 189***	* omawia pojęcia: treść i zakres wyrazu * porządkuje proste przykłady według rosnącej treści wyrazu	* uzupełnia proste schematy brakującymi terminami	* do podanych wyrazów podaje słowa o szerszym znaczeniu	* bezbłędnie wykonuje wszystkie zadania proponowane na zajęciach
Temat 101. ***Zabiegi retoryczne w przemówieniu Majora – bohatera „Folwarku zwierzęcego”.*** ***s. 190***	* omawia treść tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * opisuje ilustrację * wyjaśnia rolę Majora	* opisuje głównego bohatera i jego rolę wśród innych zwierząt * analizuje przemówienie bohatera pod kątem uczuć i wartości	* wyszukuje w przemówieniu przykłady zastosowanych zabiegów retorycznych i określa ich funkcje * analizuje treść pieśni i zastosowane środki językowe	* omawia znaczenie sentencji w kontekście sytuacji przedstawionej w utworze * przygotowuje tekst przemówienia dotyczącego przeprowadzenia zmian w szkole i prezentuje je klasie
Temat 102. ***Dlaczego nie mówimy o tym, co nas boli, otwarcie? „Tolerancja” Stanisława Sojki.*** ***s. 194***	* omawia treść utworu * wymienia cechy piosenki * wymienia skojarzenia ze słowem: tolerancja * wypowiada się na temat zjawiska tolerancji i nietolerancji we współczesnym świecie	* analizuje treść utworu i sporządza notatkę, wykorzystując zaproponowane słownictwo i cytaty z tekstu * wyjaśnia znaczenie refrenu * układa zdania z wyrazami z krzyżówki	* wyszukuje odwołania biblijne * formułuje przesłanie utworu * interpretuje treść wiersza	* wypowiada się na temat skutecznych sposobów porozumiewania się z ludźmi * komentuje myśli zawarte w cytatach
Temat 103. ***Językowe sposoby osiągania porozumienia.*** ***s. 196***	* omawia językowe sposoby osiągania porozumienia * wypowiada się na temat tekstu	* wśród wypowiedzi wskazuje te, które mają pozytywne znaczenie * zmienia intencję zdań	* komentuje zachowanie osób w kontekście językowych sposobów porozumiewania się * omawia wypowiedzi bohaterów tekstu	* układa dialog inspirowany omawianym zagadnieniem

Temat 104. i 105. ***Dzieje nieszczęśliwej miłości Jacka Soplicy i Ewy Horeszko.*** ***Analiza konfliktu Jacka Soplicy*** ***ze Stolnikiem.*** ***s. 198***	* omawia fragment tekstu * wskazuje bohaterów i opisuje sytuacje * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * opisuje kadry filmowe	* analizuje konflikt Jacka Soplicy ze Stolnikiem * wypowiada się na temat emocji i uczuć towarzyszących bohaterowi * ocenia zabiegi adaptacyjne zastosowane we fragmencie filmu w reż. A. Wajdy	* na osi czasu przedstawia trzy etapy życia Jacka Soplicy * wchodzi w rolę wybranego bohatera epopei i opowiada o wydarzeniach ze swojej perspektywy * wykonuje portret Ewy z XIX i XXI wieku	* analizuje tekst na temat przebaczania w kontekście utworu A. Mickiewicza * komentuje zachowanie Gerwazego, odwołując się do myśli zawartych w artykule
Temat 106. i 107. ***Uczymy się pisać recenzję.*** ***s. 209***	* omawia zasady pisania recenzji i przykładowe wypowiedzi na temat powieści * wyszukuje informacje będące faktem i opinią * pisze krótką recenzję książki, którą ostatnio przeczytał	* wskazuje potencjalne miejsce ukazania się recenzji i wymienia słownictwo typowe dla opisywanej dziedziny sztuki * z tekstów wypisuje słownictwo oceniające	* pisze dwie krótkie recenzje gry komputerowej dla odbiorców w różnym wieku * pisze recenzję płyty muzycznej	* pisze recenzję filmu, którego nie poleciłby swoim rówieśnikom (lub gry planszowej, modelu telefonu, kanału na YouTube, kinowego hitu bądź spektaklu teatralnego)
Temat 108. i 109. ***Przygotowujemy się do egzaminu ósmoklasisty.*** ***s. 212***	* pisze streszczenie przeczytanego tekstu * określa rodzaj literacki utworu * rozpoznaje części mowy * opisuje plakat	* charakteryzuje bohaterów * redaguje krótki opis przeżyć bohatera * rysuje wykres i nazywa rodzaje zdań * podaje związki frazeologiczne ze słowami: niebo, piekło	* objaśnia metaforyczny sens utworu, odwołując się do tytułu * wypowiada się na temat intencji kierujących bohaterem, posługując się odpowiednim cytatem	* podaje argumenty odnoszące się do tekstu i plakatu świadczące o podobnej problematyce obu przekazów * pisze rozprawkę na wybrany temat, będący jednocześnie aforyzmem
Temat 110. ***Bohaterowie ukazani w epizodzie wojennym w opowiadaniu Ernesta Hemingwaya.*** ***s. 214***	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * układa dialog między mieszkańcami miasteczka a starym człowiekiem	* udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * opisuje przemyślenia narratora związane z wojną	* opisuje zachowanie bohatera w obliczu zagrożenia * wypowiada się na temat roli narratora i jego reakcji na zachowanie mężczyzny; wymienia cechy charakteru	* wypowiada się na temat losu ludzi i zwierząt w czasie wojny na podstawie zamieszczonych fragmentów tekstów
Temat 111.	* omawia fragment	* wskazuje narratora	* wypowiada się na temat	* analizuje fragment

Losy Żydów w okupowanej Warszawie na podstawie pamiętnika Władysława Szpilmana. ***s. 217***	przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * opisuje kadr filmowy	i rodzaj narracji * wypowiada się na temat skutków nietolerancji i dyskryminacji * wypowiada się na temat pokazanych pomników upamiętniających ofiary Holokaustu	rasistowskiej polityki hitlerowców wobec Żydów; w tym celowości utworzenia getta * pisze artykuł na temat tolerancji lub nietolerancji we współczesnym świecie	pamiętnika niemieckiego oficera * pisze recenzję filmu o tematyce wojennej * wyszukuje w dostępnych źródłach informacje na temat miejsc upamiętniających martyrologię Żydów w najbliższej okolicy
Temat 112. ***Jak przedstawić zdarzenia z powstania warszawskiego? Analiza utworu Mirona Białoszewskiego.*** ***s. 222***	* omawia treść przeczytanego tekstu * udziela odpowiedzi na pytania z nim związane * opisuje zdjęcie, odwołując się do treści tekstu	* wskazuje narratora i rodzaj narracji * omawia język utworu; zwracając uwagę na budowę i typy wypowiedzeń	* przedstawia wpływ historii na życie jednostki w kontekście przeczytanego tekstu * redaguje notatkę na temat zastosowanej konstrukcji językowej tekstu, która wpływa na wiarygodne odwzorowanie rzeczywistości powstania	* przygotowuje prezentację na temat powstania warszawskiego
Temat 113. ***Obraz zrujnowanej Warszawy widziany oczyma reportera. „Ziele na kraterze" Melchiora Wańkowicza.*** ***s. 227***	* wypowiada się na temat obejrzanego na zajęciach filmu pt. „Miasto ruin" w kontekście rzeczywistości wojennej * omawia treść przeczytanego tekstu * opisuje zdjęcia przedstawiające ulice Warszawy	* analizuje sposób opowiadania o zdarzeniach * wie, czym jest, czemu służy retrospekcja i odnajduje odpowiednie fragmenty w tekście	* korzystając z dostępnych źródeł, odtwarza trasę, którą odbyła bohaterka tekstu * opisuje dom * wyjaśnia sens łacińskiej sentencji * redaguje opis przeżyć wewnętrznych bohaterki podczas marszu przez zrujnowaną Warszawę	* porównuje tekst z filmem * proponuje rodzaj muzyki i warstwę słowną, którą można by wzbogacić film (proza, wiersz, komentarz historyczny)
Temat 114. ***„Elegia o... (chłopcu polskim)" jako metafora losu pokolenia doświadczonego przez wojnę.***	* omawia treść wiersza * opowiada o doświadczeniach bohatera * opisuje zdjęcie przedstawiające powstańca	* prezentuje obrazy poetyckie odwołujące się do doświadczeń bohatera * wyszukuje podane części mowy	* określa kontekst historyczny utworu * wypowiada się na temat osoby relacjonującej zdarzenia	* omawia warstwę brzmieniową tekstu i jej związek z treścią * wypowiada się na temat roli dzieci i ich zajęć w czasie

s. 233		* omawia znaczenie użytych słów w odniesieniu do opisanej sytuacji	* objaśnia znaczenie metafor * omawia budowę wiersza: układ rymów i środki stylistyczne * analizuje tytuł utworu	powstania * pisze pracę literacką inspirowaną wierszem, odwołując się do losów bohaterów „Kamieni na szaniec”
Temat 115. ***Ofiarność wobec ojczyzny ukazana w wierszu Jana Lechonia pt. „Przypowieść”.*** ***s. 234***	* omawia sytuację liryczną w wierszu * wypowiada się na temat bohaterów lirycznych	* porównuje postawy bohaterów lirycznych * interpretuje ich wypowiedzi * opisuje wspomnienia żołnierza	* wymienia wartości ważne dla osoby mówiącej * objaśnia tytuł wiersza * wymienia cechy przypowieści jako gatunku literackiego i wskazuje je w omawianym utworze	* redaguje tekst na temat nauki moralnej zawartej w wierszu * prezentuje wiedzę na temat udziału Polaków w walkach poza granicami kraju
Temat 116. i 117. ***Utrwalamy wiedzę i umiejętności z zakresu podstawy programowej.*** ***s. 236***	* omawia treść utworu literackiego * nazywa rodzaj literacki, do którego należy przeczytany utwór * wypowiada się na temat budowy wiersza * podaje zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni nazw własnych	* omawia cel użycia czasowników w odpowiednich formach * określa problematykę utworu * analizuje utwór, wymieniając środki stylistyczne i określając ich funkcje	* określa formy czasowników * wskazuje wykres pasujący do zdania złożonego * wypowiada się na temat zasad skutecznej i kulturalnej rozmowy * wskazuje w wyrazie sylabę akcentowaną	* omawia definicję słownikową słowa: konwersacja * pisze rozprawkę na podany temat
Temat 118. ***Piszemy podania.*** ***s. 237***	* omawia zasady pisania podania * pisze podanie, korzystając z zamieszczonego wzoru	* poprawia błędy w podaniu i tworzy poprawny tekst	* pisze podanie w dowolnej sprawie * wymienia propozycje skłaniające do napisania podania	* wypełnia gotowy formularz podania w dowolnym edytorze tekstu
Temat 119. ***Poetycki apel w wierszu Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej pt. „Wagi”.*** ***s. 239***	* omawia wiersz * wskazuje nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej * udziela odpowiedzi na pytania dotyczące wiersza	* określa formę czasowników * wymienia środki stylistyczne * uzupełnia treść wiersza swoją propozycją * wymyśla inny tytuł wiersza	* zapisuje najważniejsze tezy zawarte w tekście * wypowiada się na temat podobieństw i różnic w rozumieniu dobra i zła (między wierszem a	* rozwija wybraną myśl w dłuższej wypowiedzi pisemnej * wypowiada się na temat pomocy ofiarom wojny i konfliktów

	* zapisuje skojarzenia ze słowami: dobro i zło		tekstem)	
Temat 120. ***Apel o pokój na świecie tematem dzieł współczesnych artystów.*** ***s. 241***	* opisuje wybrany plakat * dzieli się wrażeniami na temat dzieł * zapisuje definicje słowa: pokój	* interpretuje plakaty, wskazując ideę; omawia pomysł graficzny i tytuł * pisze krótki artykuł na temat pokoju na świecie	* wypowiada się na temat wpływu artystów na kształtowanie się postaw i zachowań ludzi * przedstawia osobę znaną z działalności na rzecz pokoju na świecie	* wymienia miejsca, w których w XXI wieku toczyły się wojny lub doszło do konfliktów zbrojnych i wskazuje te kraje na mapie
Temat 121. ***Charakterystyka wybranych stylów.*** ***s. 243***	* omawia definicję słowa: styl * wymienia rodzaje stylów * pisze krótki tekst do wybranej ilustracji w dowolnym stylu	* dostrzega w tekście cechy wybranego stylu * przygotowuje tekst na temat pokoju w wybranym stylu	* omawia przykłady tekstów umieszczonych na schemacie	* przedstawia cechy stylu artystycznego w utworach poetyckich
Temat 122. ***Interpretujemy grafiki o tematyce antywojennej.*** ***s. 247***	* omawia hasło słownikowe * opisuje wybraną grafikę	* przygotowuje pytania do tekstu * dzieli się wrażeniami po obejrzeniu grafik o tematyce antywojennej i interpretuje jedną z nich	* omawia zastosowane zabiegi artystyczne i kolorystykę prac * wypowiada się na temat celu tworzenia tego typu plakatów	* w dowolnym programie graficznym wykonuje projekt plakatu o tematyce antywojennej
Temat 123. ***W jaki sposób bohater książki Melchiora Wańkowicza uniknął bratobójczej walki?*** ***s. 249***	* omawia fragment tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * opisuje fotografię	* opisuje sytuację, w której znalazł się bohater tekstu * opisuje i ocenia postawę bohatera unikającego powołania do wojska	* wypowiada się na temat stosunku bohatera do wojny i porównuje z postawą Odyseusza, który znalazł się w podobnej sytuacji	* ocenia humorystyczny sposób przedstawienia zdarzeń * wypowiada się na temat osób celowo unikających służby wojskowej
Temat 124. ***Brak porozumienia między ludźmi tematem wiersza „Na wieży Babel" Wisławy Szymborskiej.*** ***s. 252***	* omawia treść wiersza * układa zdania z wybranymi związkami frazeologicznymi * dzieli się wrażeniami na temat tekstu * opisuje zdjęcie	* wybiera związki frazeologiczne mówiące o braku porozumienia między ludźmi * przypomina treść biblijnej opowieści o wieży Babel	* omawia symboliczne znaczenie wieży Babel * analizuje budowę utworu, informując o zabiegu graficznym, kompozycyjnym	* wypowiada się na temat teledysku do piosenki K. Zalewskiego, interpretując sytuację w kontekście omawianego tematu

		* interpretuje tytuł utworu * wybiera określenia pasujące do bohaterów wiersza	wykorzystanym przez autorkę * projektuje mema odwołującego się do braku porozumienia między ludźmi	
Temat 125. ***W jaki sposób się bronić przed manipulacją?*** ***s. 254***	* wymienia nieetyczne zachowania językowe * omawia treść przeczytanego tekstu * odróżnia kłamstwo od manipulacji i perswazji	* dostrzega przykłady kłamstwa, manipulacji i prowokacji w wypowiedziach bohaterów komiksu	* analizuje sposób porozumiewania się bohaterów tekstu i omawia zachowania językowe	* podaje przykłady sytuacji, w których stosuje się manipulację i prowokację * przygotowuje materiał do kalamburów
Temat 126. i 127. ***„Wojna u Lemurów" źródłem refleksji na temat postawy człowieka w obliczu konfliktu.*** ***s. 257***	* prezentuje swoje zdanie na temat pierwszeństwa pojawienia się jajka, bądź kury * omawia elementy świata przedstawionego	* wskazuje źródło konfliktu oraz skłócone osoby * przedstawia bohaterów i porównuje ich zachowanie * podaje propozycje rozwiązania sporu	* określa rangę przedmiotu sporu * analizuje postawy bohaterów w obliczu konfliktu * wyszukuje w omawianym utworze cechy bajki * pisze reklamę książki	* wypowiada się na temat refleksji o człowieku i jego naturze zawartej w utworze * na podstawie tekstu przygotowuje fragment scenariusza teatralnego
Temat 128. ***Rozwiązujemy zadania utrwalające wiadomości.*** ***s. 262***	* opowiada wydarzenia przedstawione w utworze * podaje synonimy, antonimy * rozpoznaje przysłówki, kolokwializm * stopniuje przymiotniki	* rozpoznaje rodzaje zdań złożonych * określa rodzaj wypowiedzi bohatera tekstu * podaje wyrazy o szerszym zakresie znaczeniowym	* wypowiada się na temat refleksji zawartej w tekście * określa styl tekstu	* podaje inne przykłady dotyczące omawianych zagadnień literacko-językowych
Temat 129. ***Jak walczyć z cyberprzemocą?*** ***s. 264***	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia zagrożenia związane z niewłaściwym korzystaniem z Internetu	* interpretuje grafikę * dzieli się wiedzą, doświadczeniem na temat cyberprzemocy * wypowiada się na temat ulotki	* wskazuje adresata, cel, intencje i zabiegi graficzne ulotek zamieszczonych w podręczniku	* tworzy tekst o charakterze dydaktycznym mówiący o walce z agresją i cyberprzemocą
Temat 130.	* omawia treść wiersza	* określa czas, miejsce,	* analizuje kompozycję	* interpretuje metaforyczny

Odczytanie nawiązań biblijnych kluczem do zrozumienia wiersza Piotra Macierzyńskiego. s. 267	* opisuje zdjęcie * wypowiada się na temat obozów koncentracyjnych działających podczas II wojny światowej	wydarzenia historyczne, do których nawiązuje utwór * dostrzega nagromadzenie faktów w utworze	wiersza * wskazuje nawiązanie do biblijnego opisu stworzenia świata * porównuje stworzony świat kontrastujący z miejscem masowej zagłady	sens utworu * omawia środki retoryczne
Temat 131. Opis i interpretacja obrazu Wasilija Wereszczagina. s. 269	* opisuje uczucia, które wzbudza obraz * wskazuje elementy graficzne dzieła	* opisuje obraz * omawia przesłanie wyrażone przez artystę	* interpretuje tytuł obrazu, korzystając z definicji słownikowej * pisze rozprawkę na temat wojny, zgodną z poleceniem zamieszczonym w podręczniku	* porównuje wymowę wiersza z przesłaniem obrazu * wypowiada się na temat artystów dokumentujących wojenną rzeczywistość mimo zagrożenia życia
Temat 132. i 133. Powtórzenie wiadomości zamieszczonych w rozdziale „Konflikt i pojednanie”. s. 270	* rozpoznaje rodzaje literackie * podaje omówione w rozdziale przykłady utworów reprezentujące dany rodzaj * objaśnia znaczenie wybranych haseł z krzyżówki	* umieszcza na osi czasu nazwiska autorów omawianych utworów * rozpoznaje cytaty i fragmenty dzieł zawartych w tym rozdziale * podaje przykłady środków poetyckich	* podaje informacje o autorze, czasie powstania i tematyce wybranych utworów * objaśnia znaczenia wszystkich haseł z krzyżówki	* sporządza notatkę dotyczącą omawianych utworów Adama Mickiewicza
Temat 134. i 135. Sprawdź siebie – indywidualna praca z tekstem. s. 273	* omawia treść przeczytanych tekstów * określa rodzaj literacki * wymienia cechy gatunkowe dramatu * rozpoznaje dialog, archaizm, neologizm * uzupełnia schemat zakresu znaczeniowego wyrazu	* analizuje rozmowę bohaterów * odpowiada na pytania, podając właściwe cytaty * wśród tekstu zapisanego pochyłą czcionką rozpoznaje didaskalia * rozpoznaje styl	* interpretuje sytuację przedstawioną w utworze * wypowiada się na temat zawartej w utworze metafory ludzkich zachowań * wypisuje słownictwo wartościujące * nazywa nieosobowe formy czasownika	* porównuje wymowę obu tekstów * pisze recenzję przedstawienia * projektuje billboard

			* dobiera zdania do wykresów	
Temat 136. ***Nasz projekt.*** ***s. 277***	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania gry fabularnej na wybrany temat	* opisuje elementy świata przedstawionego * ustala zasady obowiązujące w opisanej rzeczywistości, sposób pokonywania kolejnych etapów itp.	* nadzoruje pracę grupy i dokonuje poprawek * formułuje reguły gry
CZŁOWIEK I SZTUKA				
Temat 137. ***Jak zdefiniować sztukę?*** ***s. 278***	* wypowiada się na temat tego, czym jest sztuka * podaje dziedziny tworzące sztukę	* uzupełnia schemat, wpisując tytuły wybranych dzieł sztuki * porównuje swoją definicję sztuki ze słownikową	* wypowiada się na temat prezentowanych dzieł sztuki * przedstawia informacje o artyście, którego ceni (jego dzieła uważa za wyjątkowe)	* wykonuje portfolio ulubionego artysty * wypowiada się na temat innych dziedzin, które również można by nazwać sztuką
Temat 138. ***Artysta jako kreator w wierszu „Radość pisania" Wisławy Szymborskiej.*** ***s. 279***	* omawia treść wiersza * ustala, kim jest podmiot liryczny i w jakiej sytuacji został ukazany * opisuje budowę wiersza	* wypisuje części mowy, cytaty dotyczące osoby mówiącej * zabiera głos w dyskusji na temat artysty * wskazuje środki stylistyczne	* wypowiada się na temat uczuć towarzyszących procesowi twórczemu * redaguje komentarz zgodny z poleceniem	* prezentuje sylwetkę i twórczość poetki Wisławy Szymborskiej * wypowiada się na temat roli dzieła i mocy artysty, wykorzystując sytuację przedstawioną w komiksie
Temat 139. ***Michał Anioł i Vincent van Gogh o swojej pracy.*** ***s. 281***	* wypowiada się na temat przeczytanych tekstów, określa temat i główną myśl utworów * opisuje wybrane dzieło	* wypowiada się na temat stosunku artystów do swojej twórczości, wskazując elementy wspólne i różniące	* interpretuje wypowiedzi artysty * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem	* redaguje notatkę, wykorzystując informacje zebrane podczas zajęć * wymienia powody przyznania dziełu sztuki miana arcydzieła
Temat 140. ***Jakim wyzwaniom musieli sprostać twórcy filmu „Twój***	* przedstawia treść wywiadu * wyraża ocenę na temat zwiastuna filmu	* omawia pomysł, na którym został oparty film * przygotowuje pytania, które	* wyjaśnia, na czym polegała specyfika (trudności) procesu	* wyszukuje i prezentuje rówieśnikom inne informacje na temat produkcji filmu

Vincent"? ***s. 285***	* podaje cechy gatunkowe wywiadu (tekstu publicystycznego)	można by zadać twórcom filmu	twórczego podczas produkcji filmu * ogląda film i pisze recenzję	* ocenia sposób prezentacji dzieł w filmie
Temat 141. ***Fragment powieści Katarzyny Ryrych punktem wyjścia do rozmowy na temat wolności artysty.*** ***s. 288***	* omawia treść tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * gromadzi informacje na temat głównej bohaterki * opisuje ulubionego aktora	* przygotowuje pytania do ankiety dla rówieśników na temat upodobań filmowych, przeprowadza ją i omawia wyniki * pisze krótką recenzję ulubionego filmu	* wypowiada się na temat oczekiwań współczesnych widzów wobec filmów, odnosząc się jednocześnie do przeczytanego tekstu * wyjaśnia terminy: mainstream, kino niezależne, kino offowe i podaje tytuły takich dzieł	* analizuje bieżący repertuar kin, dzieląc filmy na rozrywkowe i ambitne (po przeczytaniu zamieszczonych recenzji) * wyraża zdanie na temat uwzględniania przez artystów oczekiwań odbiorców sztuki i granic schlebiania gustom publiczności
Temat 142. ***Czym jest prawdziwe aktorstwo?*** ***s. 291***	* omawia treść przeczytanych tekstów * wskazuje cechy gatunkowe dramatu, wywiadu * wyróżnia tekst główny i didaskalia * wymienia cechy dobrego aktora	* zapisuje wymagania stawiane przez bohatera aktorom * wymienia predyspozycje pomagające zostać aktorem teatralnym lub filmowym * wymienia nazwiska aktorów, którzy powinni dostać nagrodę za rolę teatralną lub filmową	* omawia wizję teatru według Hamleta * wymienia na podstawie obejrzanego skeczu kabaretowego zachowania aktorskie drażniące widzów * porównuje rady Hamleta z propozycjami wymienionymi przez Gustawa Holoubka	* przygotowuje materiał do quizu: „Czy znasz tę aktorkę / tego aktora?" * proponuje nazwiska aktorów, którzy mogliby wcielić się w role bohaterów lektur obowiązkowych, i uzasadnia wybór
Temat 143. i 144. ***Przyjaźń wystawiona na próbę. Charakterystyka postaw bohaterów utworu Yasminy Rezy.*** ***s. 294***	* opisuje przedstawioną na rysunku sytuację * omawia treść tekstu *wymienia bohaterów * wskazuje cechy gatunkowe dramatu * opisuje zdjęcia w odniesieniu do treści sztuki	* przygotowuje prezentację wybranego bohatera, odwołując się do cytatów * omawia konflikt między przyjaciółmi, wskazując jego źródło	* opisuje stanowisko bohatera wobec konfliktu * interpretuje wypowiedzi * wymienia cechy pozwalające nazwać jakąś pracę artysty dziełem sztuki	* redaguje list/ kartkę z dziennika/ dalszy ciąg dramatu dotyczący wybranego tematu * opisuje dowolną reklamę * określa cechy dzieła sztuki
Temat 145. ***Między poezją a***	* zapisuje kilka określeń dotyczących wybranego	* opisuje obraz Leonarda da Vinci i tworzy opowiadanie	* redaguje „wiersz pięciu zmysłów" do wybranego	* wypowiada się na temat nadużywania w języku

malarstwem. Analizujemy obrazy i związane z nimi utwory poetyckie. ***s. 306***	dzieła, które będą rodzajem zagadki dla kolegów * opisuje wybrany obraz i wskazuje wiersz, który przedstawia podobną sytuację	inspirowane obrazem * pisze krótkie opowiadanie inspirowane obrazem innego artysty	obrazu * wypowiada się na temat roli sztuki w życiu młodych ludzi	polskim tzw. modnych słów
Temat 146. ***Doświadczenia i poglądy artysty jako odbiorcy sztuki. Wywiad z Tomaszem Bagińskim.*** ***s. 308***	* omawia treść wywiadu * wskazuje cechy gatunkowe tej formy publicystycznej * opisuje kadry filmowe zamieszczone w podręczniku	* przedstawia stanowisko autora dotyczące filmu we współczesnej kulturze oraz filmowych adaptacji książek, a także związku gier z literaturą	* formułuje stanowisko artysty dotyczące omawianego tematu * wypowiada się na temat ulubionej książki; pisze recenzje	* pisze tekst publicystyczny na temat adaptacji dzieł literackich, odwołując się do lektur obowiązkowych pokazywanych na ekranach kinowych
Temat 147. ***Na czym polega magia teatru?*** ***s. 312***	* przedstawia treść tekstu * wypowiada się na temat oglądania sztuk w teatrze * wykonuje afisz przedstawiający dowolną lekturę obowiązkową	* opisuje specyfikę przedstawienia teatralnego w odniesieniu do seansu kinowego * analizuje teatralny repertuar	* wypowiada się na temat swoich oczekiwań wobec sztuk teatralnych * pisze recenzję wybranej sztuki	* tworzy „Kodeks teatralny dla młodego widza” * wyraża swoje zdanie na temat niechęci nastolatków do oglądania sztuk teatralnych
Temat 148. i 149. ***Scott McCloud o komiksie jako odrębnej dziedzinie sztuki.*** ***Prezentujemy dokonania wybranych twórców komiksów.*** ***s. 314***	* omawia treść komiksu * przedstawia cechy gatunkowe takiej formy wypowiedzi	* pisze recenzję wybranego komiksu * wypowiada się na temat tworzywa komiksu i zarzutów, które stawiano takim tekstom	* przygotowuje informacje o wybranym twórcy komiksu i jego dokonaniach * wymienia argumenty przeciwko negatywnej ocenie komiksu * ocenia pomysł poruszania tematyki wojennej w komiksach	* prezentuje ulubione komiksy * wypowiada się na temat komiksu traktowanego jako dzieło sztuki * tworzy komiks, w którym jest jednocześnie głównym bohaterem
Temat 150. ***Reklama, czyli sztuka manipulacji.*** ***s. 317***	* redaguje definicje słowa: reklama * wymienia reklamy, które wywarły na nim wrażenie * omawia treść artykułu * opisuje stare reklamy zamieszczone w tekście	* opisuje reprodukcje w kontekście uznania reklamy za dzieło sztuki * przygotowuje reklamę dowolnego produktu, wykorzystując pomysł odwołania się do dzieła sztuki	* prezentuje reklamę, która zasługuje na miano dzieła sztuki * redaguje „przepis na reklamę”	* wypowiada się na temat zależności między reklamą a przemianami w życiu gospodarczym i społecznym
Temat 151.	* omawia treść tekstu	* wymienia elementy	* wypowiada się na temat	* porównuje tekst

O pisarstwie w krzywym zwierciadle – omawiamy tekst „Talki w wielkim mieście”. ***s. 322***	* określa rodzaj narracji * wskazuje główną myśl utworu * opisuje ilustrację, odwołując się do znajomości tekstu	rzeczywistości, które zostały ukazane w krzywym zwierciadle * w dowolnej formie przygotowuje wskazówki dla bohatera, który marzy o wydaniu książki	pisarstwa głównego bohatera tekstu, narratora oraz celu przekształcania prawdy * redaguje fragment wspomnień związanych z życiem szkolnym	z wierszem Wisławy Szymborskiej pt. „Radość pisania” * dostrzega różnicę między komizmem i kpiną
Temat 152. ***Dialog z różnymi konwencjami w komiksie „Przygody Jerzego”.*** ***s. 325***	* omawia treść komiksu * omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje cechy gatunkowe komiksu	*charakteryzuje bohatera * omawia znaczenie słowa: konwencja * tworzy komiks o kolejnych przygodach bohatera; wprowadza postaci z innych utworów	* przedstawia wykreowane przez autorów relacje między bohaterami * omawia funkcję łączenia w komiksie różnych konwencji	* wyraża zdanie na temat niezależności artysty wobec kreowanego przez niego świata * redaguje notatkę uwzględniającą wnioski z lekcji
Temat 153. ***Rozmawiamy o granicach moralnych w sztuce na podstawie fragmentu powieści „Kiedy byłem dziełem sztuki”*** ***Erica-Emmanuela Schmitta.*** ***s. 326***	* omawia treść utworu * wymienia elementy świata przedstawionego * opisuje bohatera	* przedstawia głównego bohatera jako artystę, odpowiadając na pytania * analizuje imię i nazwisko, odwołując się do „Słownika mitów i tradycji kultury”	* przygotowuje notatkę prasową na podstawie przeczytanego fragmentu * razem z kolegami nagrywa krótki fragment telewizyjnych „Wiadomości” poświęcony Zeusowi	* wypowiada się na temat: czy wszystko może być tworzywem sztuki i granic szokowania odbiorcy tematem sztuki
Temat 154. ***Czym jest kicz? Rozważania na podstawie artykułu Adama Leszczyńskiego.*** ***s. 330***	* objaśnia znaczenie słowa: kicz * omawia treść artykułu * wypowiada się na temat przedstawionego problemu * korzysta ze słownika	* wymienia cechy kiczu i opisuje jego potencjalnego odbiorcę * opisuje zdjęcia w kontekście omawianego tematu	* wyraża zdanie na temat narzucania swojego gustu innym; podaje argumenty * wypowiada się na temat malarstwa braci Kossaków i uznania ich twórczości za kiczowatą	* pisze pracę na wybrany temat * opisuje i ocenia świat zdominowany przez kicz * wymienia kiczowate elementy otaczającej rzeczywistości * wypowiada się na temat dobrego smaku w otaczającej nas rzeczywistości
Temat 155. ***Dyskutujemy nad***	* opowiada o swojej ulubionej książce lub	* tworzy notatkę graficzną na temat dziejów książki	* wypowiada się na temat roli literatury obecnie i w	* wypowiada się na temat działań ludzi, które mogą

perspektywami literatury w świetle utworu Piotra Czerwińskiego „Wspomnienie”. s. 333	niechęci do czytania i przyczyn takiego stanu * omawia treść tekstu * określa elementy świata przedstawionego	* wypowiada się na temat literatury przyszłości	świecie przedstawionym w utworze, uzupełniając schemat	negatywnie wpłynąć na przemiany kulturowe * wymienia cechy typowego współczesnego odbiorcy literatury
LEKTURY UWZGLĘDNIONE W ROZKŁADZIE MATERIAŁU DLA KLASY ÓSMEJ				
Antoine de Saint- Exupéry „Mały Książę”	* omawia treść lektury * wskazuje elementy świata przedstawionego * opowiada o spotkaniu bohatera z pilotem (narratorem); ocenia zachowanie dorosłego * przedstawia okoliczności pojawienia się róży na planecie * tworzy rodzinę wyrazu: przyjaźń * rozpoznaje na plakatach elementy związane z utworem i omawia ich rolę	* analizuje treść dedykacji; wskazuje nadawcę, adresata * porównuje świat dorosłych i dzieci; odwołuje się do przykładów z tekstu * omawia zachowanie róży na różnych etapach i przedstawia wnioski * opowiada o spotkaniu lisa z chłopcem i efektach wspólnych rozmów * charakteryzuje bohaterów * bierze udział w przygotowanej grupowej inscenizacji utworu	* przedstawia planety odwiedzane przez Małego Księcia i charakteryzuje spotykanych tam bohaterów * pisze list do siebie jako osoby starszej o dwadzieścia lat i porównuje wartości ważne kiedyś i dzisiaj * określa rolę lisa w rozumieniu uczuć miłości i przyjaźni * pisze reklamę utworu, opowiadanie inspirowane lekturą	* omawia znaczenie sentencji znanych z utworu * wskazuje różnicę między baśnią a powiastką filozoficzną w odniesieniu do przeczytanego utworu, podając argumenty * przedstawia symboliczne znaczenie poszczególnych elementów świata przedstawionego * wypowiada się na temat tego, dla kogo jest przeznaczona ta książka
Adam Mickiewicz „Pan Tadeusz” księgi: I, II, IV, X, XI, XII	* wyraża swoje zdanie na temat książki * wykonuje poster z wyjaśnieniem pojęć z lektury wraz z istotnymi informacjami na temat ich	* wypowiada się na temat pobytu Mickiewicza na emigracji * uzupełnia oś czasu dotyczącą Mickiewicza * układa chronologiczny plan	* wymienia cechy gatunkowe eposu i wyjaśnia termin: epopeja narodowa, odwołując się do konkretnych wydarzeń, cytatów z lektury	* analizuje treść „Epilogu” * uzupełnia mapę Soplicowa i okolic * pisze rozprawkę na temat rehabilitacji Jacka Soplicy * wchodzi w rolę wybranej

	pochodzenia, znaczenia, roli itp. * opowiada treść wybranej księgi * wymienia elementy świata przedstawionego * recytuje wybrany fragment utworu * wyjaśnia znaczenie tytułu * omawia treść „Inwokacji” * opisuje dwór w Soplicowie, jego wystrój, otoczenie * wykonuje ilustrację do wybranego fragmentu utworu	wydarzeń * opowiada historię Jacka Soplicy * omawia treść sporu * w dowolnym fragmencie wskazuje środki poetyckie i omawia budowę tekstu * redaguje opowiadanie twórcze, którego akcja rozgrywa się w czasach współczesnych bądź opisanych w utworze * opracowuje krzyżówkę sprawdzającą znajomość treści utworu	* wykonuje drzewo genealogiczne rodu Sopliców i Horeszków; omawia stopień pokrewieństwa * układa plan dziejów księdza Robaka * charakteryzuje postać jako bohatera dynamicznego * tworzy galerię pozostałych bohaterów epopei * redaguje dłuższą charakterystykę wybranej postaci * wypowiada się na temat wychowania dzieci i młodzieży, ubioru, sposobu spędzania czasu, zwyczajów, tradycji, potraw, patriotyzmu, zalet i wad Polaków * opisuje wybrane zwyczaje	postaci i z tej perspektywy przedstawia innego bohatera * analizuje opis koncertu Jankiela pod kątem nawiązań do wydarzeń historycznych * redaguje opis i interpretuje obraz przedstawiający koncert Jankiela * opisuje sposób bycia, cechy poszczególnych warstw społecznych przedstawionych w utworze
Henryk Sienkiewicz „Quo vadis”	* omawia treść lektury * przedstawia swoje wrażenia * wskazuje elementy świata przedstawionego * wymienia elementy historyczne i fikcyjne * tworzy rodzinę wyrazów: chrześcijaństwo, pogaństwo, miłość * wymienia cechy gatunkowe	* omawia dosłowne i przenośne znaczenie tytułu * wskazuje wątek główny i poboczne * dzieli bohaterów na pogan i chrześcijan, postaci historyczne i fikcyjne * przedstawia historię miłości Ligii i Winicjusza * wymienia związki	* omawia pochodzenie społeczne, warunki, styl życia, wartości, zasady wyznawane przez ludzi reprezentujących dwa światy * przedstawia wpływ uczucia na obie postaci * ocenia zachowanie Nerona i wypowiada się na	* tworzy profile internetowe bohaterów powieści * przygotowuje streszczenie legendy o założeniu Rzymu * opisuje wieczne miasto przed pożarem i po nim * omawia strukturę społeczną Rzymu * wyjaśnia zwrot: arbiter elegantiarum

	powieści historycznej * określa rodzaj narracji * zachęca kolegów do zwiedzania Rzymu, używając dwóch argumentów	frazeologiczne ze słowem: miłość i układa z nimi zdania, odnosząc się do treści utworu * wyjaśnia związek grafik z powieścią * pisze opowiadanie o pobycie w starożytnym Rzymie	temat weny twórczej artysty * omawia symboliczne znaczenie poszczególnych grafik związanych z powieścią * redaguje charakterystykę wybranego bohatera * przygotowuje folder reklamowy poświęcony wycieczce do Rzymu	i w tym kontekście opisuje Petroniusza * redaguje opowiadanie twórcze przedstawiające dalsze losy Ligii i Winicjusza
Juliusz Słowacki „Balladyna”	* omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów realistycznych i prawdopodobnych * rozpoznaje cechy dramatu * gromadzi słownictwo charakteryzujące siostry * wypowiada się na temat okoliczności i motywu zbrodni * rozpoznaje na afiszach teatralnych elementy związane z tekstem i omawia ich rolę w utworze * wypowiada się na temat adaptacji teatralnej utworu	* opisuje Gniezno jako miejsce wydarzeń historycznych i omawia znaczenie miasta w dramacie * określa rolę postaci fantastycznych * układa chronologiczny plan wydarzeń * analizuje fragmenty utworu (wydarzenia), będące spełnieniem przepowiedni Goplany * wyjaśnia związek: piętno kainowe i wskazuje źródło jego pochodzenia * wyjaśnia w kontekście lektury stwierdzenie: „Nie masz zbrodni bez kary”	* wymienia elementy świadczące o niezwykłości opisywanego świata * wypowiada się na temat tragizmu i komizmu w utworze * pisze charakterystykę porównawczą Aliny i Balladyny * przedstawia drogę Balladyny do władzy i zapisuje wnioski * w formie rozprawki pisze, która rola aktorska (Aliny czy Balladyny) byłaby ciekawsza do zagrania * przygotowuje pytania do quizu powtórkowego z lektury	* przedstawia opis postaci w formie mapy mentalnej * wypowiada się na temat stereotypu starszej i młodszej siostry *redaguje opis sytuacji dotyczący wydarzeń, które rozegrały się w lesie lub podczas rażenia Balladyny piorunem; albo opis przeżyć Balladyny * pisze reportaż na jeden z tematów dotyczących lektury (propozycje w scenariuszach GWO)
Melchior Wańkowicz „Ziele na kraterze”	* przedstawia treść tekstu * omawia elementy świata przedstawionego * odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości	* omawia cechy gatunkowe autobiografii * opowiada historię rodziny i dorastania córek pisarza * przedstawia wydarzenia	* opowiada o atmosferze, relacjach panujących w domu i roli wspólnego spędzania czasu z rodziną * wypowiada się na temat	* wypowiada się na temat antywartości przeciwstawianych przez bohaterkę wolnemu światu * podaje cechy gatunkowe

	* wskazuje rodzaj narracji * wypowiada się na temat historii swojej rodziny w kontekście II wojny światowej	historyczne, w których uczestniczyli członkowie rodziny * wyjaśnia tytuł książki * pisze dedykację dla osoby, której chce podarować omawiany utwór	zachowania europejskiej młodzieży przed II wojną światową * wymienia wydarzenia, które wpłynęły na życie rodziny Wańkowiczów * tworzy prezentację przedstawiającą galerię postaci z utworu	literackiego reportażu * tworzy lapbook związany z utworem
Melchior Wańkowicz ***„Tędy i owędy”*** ***(„Nasza kamienica”, „Facecje... gorzkawe”)*** **[lektura usunięta z podstawy programowej]**	* omawia treść wybranych reportaży * określa czas, miejsce zdarzeń, wymienia bohaterów i rodzaj narracji * zna zasadę ortograficzną dotyczącą pisowni czasopism * podaje propozycję tematów artykułów * omawia znaczenie słów: archaizm, neologizm	* układa chronologiczny plan wydarzeń * wymienia gatunki publicystyczne * omawia cechy gatunkowe reportażu * w grupie przygotowuje artykuł do gazety poświęcony twórczości Wańkowicza * wypowiada się na temat żartowania sobie z kogoś i granicy, której nie należy przekracza	* przygotowuje tekst wywiadu z czytelnikami utworu M. Wańkowicza * pisze sprawozdanie z wyjścia autora z miejscowymi dziećmi do cyrku * wymyśla „Melchiorowe Słowo Roku” * podaje definicję słowa: facecje * wchodzi w rolę i odczytuje przygotowane teksty	* podaje przykłady reportaży prasowych lub telewizyjnych * podaje różnicę między zachowaniem oraz poglądami ludzi współczesnych a tymi, które są prezentowane w utworze Wańkowicza * pisze recenzję książki
Barbara Kosmowska ***„Pozłacana rybka”***	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat zainteresowań Alicji * omawia znaczenie złotej rybki w przebiegu choroby brata * podaje trzy życzenia, które wypowiedziałby do	* omawia stosunek bohaterki do miejsc akcji * opowiada o relacjach i stosunkach głównej bohaterki z pozostałymi postaciami, podając odpowiednie cytaty z tekstu * określa rodzaj narracji * omawia treść „listów do samej siebie” * rozpoznaje elementy	* wyjaśnia metaforyczne znaczenie tytułu * omawia problemy poruszone w tekście i sposób ich rozwiązania, podaje własne propozycje * w dowolnej formie dziennikarskiej przygotowuje informacje na temat placówki oferującej pomoc w podobnej sytuacji	* podaje osoby i instytucje, do których można się zwrócić w opisanych sytuacjach * wypowiada się na temat stosunku do innych osób, przeżywających problemy, oraz na temat zaangażowania się w konflikt * ocenia wpływ problemów na zachowanie dziewczyny * formułuje wnioski

	złotej rybki	graficzne odnoszące się do treści książki * układa ramowy plan wydarzeń * przypomina treść „Baśni o rybaku i złotej rybce”	* charakteryzuje Alicję jako bohaterkę dynamiczną * podaje przykłady innych bohaterów literackich przechodzących przemianę	
Ewa Nowak ***„Yellow bahama w prążki”***	* omawia treść utworu * wymienia elementy świata przedstawionego * podaje cechy gatunkowe powieści * w grupie przygotowuje plakat stereotypowego nastolatka * wypisuje skojarzenia ze słowem: przyjaźń	* przygotowuje plakat – charakterystykę samego siebie * wypowiada się na temat relacji, problemów współczesnej młodzieży * omawia relacje panujące między bohaterami utworu i opisuje ich specyfikę * wypowiada się na temat szczęścia	* charakteryzuje bohaterów * omawia problematykę powieści * redaguje list do dowolnego adresata, poruszający problem nurtujący współczesnych nastolatków * opisuje okoliczności i towarzyszące im stany psychiczne bohaterki	* wypowiada się na temat stereotypów dzisiejszej młodzieży * redaguje opis przeżyć wewnętrznych * opracowuje krzyżówkę z treści lektury * przygotowuje lapbook dotyczący utworu